

дива коза; по равнините той припика като весела хрътка, по водата той плава като биволь; всичко това въ него е природно, прието отъ матката. Такъв е плевенскиятъ киседжийски конь. Калугеритъ отъ Самоводенскиятъ мънастиръ утвърждаватъ, че тъзи хунска порода на конътъ се е запазила чистокръвна отъ връбмето на Божий бичъ Атилла.

Връбмето се изминуваше въ очаквание.

Една дрезгава сутрин Мария съдеше прѣдъ кѫща-та на прѣстника, *шездара* испущаше тихи звукове изъ подъ нейните прѣсти, а тя пѣяше златна пѣсень, отъ начало до край, за царя Лазара, за султанъ Мурада, за 7-тѣхъ братя Юловичи и за сърбската дѣвойка; тя пѣя-ше за биткитъ, за прѣминаванието прѣзъ Лапъ и тър-сеитъ въ Ситница; тя пѣяше, а двамата вѣйводи, Хаджи Димитъръ и Хитю-оглу, слушаха и попоглеждаха ту на нея, ту единъ на другий. Мария млѣкна.

На Хитю-Оглу му стана мѣчно.

— Мила сестрице, Богъ ни зове въ разни страни, меня далѣчъ на сърбската Морава, Хаджи Димитра въ нашите Балкани. Всѣкой човѣкъ служи по-добрѣ въ своята страна, тамъ той е по-смѣлъ, защото е дома си. Иди съ него, сескро, води го, помагай му, грижи се за него, както се грижаше за мене. Кажи на моята Ирина, че нейниятъ Панайотъ е живъ и напомни на дѣтето за не-говия баща хайдутинъ, сега вѣйвода. Научи го, мила се-стрице, да обича българската свобода и българската вѣ-ра, както ти ги сама обичашъ: по-добро паслѣдство авъ не мога да му завѣщая и оставя.

На Мария теже е мѣчно, и ней е жално да се раз-дѣли съ избраний си братъ, съ когото тя прѣкара тол-кова врѣме, така за нея незабравимо. Тя легко се прѣ-вѣрзва, но разбира че тамъ на сърбската граница, тя ще бѫде чужда, ще принесе малко полза, може би ще бѫде като товаръ, противъ волята си ще докара съ себе си грижи. А тукъ, въ своята земя, въ своите гори, въ свои-те пѫтечки, тя може да служи за водачка; тукъ е ста-риятъ прадѣдо, старата прабабка; да се види още вед-